

מאורות אל העבר

טו כסלו תשי"ג | 03/12/1952

משפטי פראג. צילום: Bundesarchiv, Bild 1 (ויקפדיה)

מפת עולם

עלילת פראג

בשנים האחרונות לשלטונו של סטלין, הרימה האנטישמיות ראש והפכה למדיניות לא רשמית שבה אחזו מדינות הגוש הקומוניסטי. האווירה האנטישמית, יחד עם "האכזבה" של ברית המועצות מישראל שהחליטה לתמוך במערב למרות התמיכה הרוסית בה בימי מלחמת העצמאות, הובילו לרדיפת ציונים ויהודים, ולמשפטי ראוה מפוברקים ומבוזבזים. אחד הנודעים שבמשפטים אלו התקיים בפראג, ובמהלכו הואשמו רבים מראשי המפלגה הקומוניסטית במדינה, ובראשם סגן ראש המפלגה רודולף סלנסקי (שכמו רוב הנאשמים, היה יהודי) בבגידה ובריגול, לטובת הציונות ולטובת ארצות הברית. יחד איתם נעצרו מרדכי אורן, עיתונאי ישראלי מראשי השמאל בתנועה הקיבוצית, ששהה במקרה בפראג, וחברו שמעון רובינשטיין, שהיה בעבר איש שגרירות ישראל במדינה. המשפט כלל עינויים, הודאות מפוברקות והסתה אנטישמית. הוא הסתיים ביום ט"ו בכסלו תשי"ג (3.12.1952), עם הוצאתם של רוב הנאשמים להורג. אורן ורובינשטיין נדונו למאסר ממושך, ושחררו לאחר מספר שנים. בארץ, היו חלקים בשמאל הישראלי שקיבלו ללא עוררין כל מילה שיצאה ממוסקווה ומפראג. הדבר הביא למחלוקת קשה בתנועה הקיבוצית (שברובה הבינה את השקר ואת הרצחנות שבקומוניזם), ובסופו של דבר לפילוגה.